

og lukke op for Tilflytningen til Hovedstaden, vilde de 447 Lejligheder, der nu er ubenyttede, være bortlejet paa en Dag eller to til Folk ude fra Landet, som har Forbindelse med Hovedstaden og gerne vil herind, og som ofte har store Vanskeligheder, fordi de ikke kan komme til at bo her. Folketællingen den 5. November viser, at der i Københavns Kommune — jeg taler kun om Københavns Kommune, ikke, som man ofte gør, særlig i Statsstatistik, om de tre Kommuner — er 586 000 Indbyggere, efter Opgivelse fra „Statistisk Kontor“, mod 585 114 den 5. November 1924, altsaa kun en Stigning i dette Aar paa knap 1 000 Mennesker. Da vi har haft et Fødselsoverskud i samme Periode paa ca. 3 000, viser det en Overskudsudvandring paa henvend et Par Tusinde Mennesker. Jeg mener, det er dette, der sammen med Pengeknapheden hos dem, som ikke har selvstændig Lejlighed, bevirker, at de her omtalte Lejligheder ikke er beboede.

Paa Boligomraadet er Billedet vedblivende mørkt. Ifølge den Beretning, der er udsendt af Københavns Kommune, er der 2 600 Lejligheder, der er beboet af 5 200 Familier; det vil sige, at det Forhold endnu opretholdes i stor Udstrækning, som har været kendt i lange Tider, baade i Hovedstaden og i enkelte større Provinsbyer, at man har maattet dele 2 og 3 Værelser Lejligheder, saa at hver Familie har faaet et enkelt Værelse med fælles Køkken. Hvorledes Forholdene arter sig her, er det ikke Tiden i Øjeblikket, skønner jeg, at komme ind paa. Indenrigsministeriet har for nogen Tid siden nedsat et Udvalg, der beskæftiger sig med de forskellige Foranstaltninger, der kan fremme Boligbyggeriet, og naar der foreligger et Forslag herfra, tror jeg, vi kan faa en større Forhandling om, hvorledes hele dette Spørgsmaal ligger. Men af disse 5 200 Familier i København er 2 104 med 8 531 Personer under Kommunens Husvildeforsorg. Det beviser, at Forholdene er saa vanskelige, at denne Lovgivning, som der heldigvis er Enighed om fra alle Sider, har Betingelser for at blive fremmet.

Jeg kunde gøre Rede for dette vigtige og interessante Forhold betydeligt mere indgaaende, men som jeg allerede har nævnt, tror jeg ikke, Tiden er inde dertil nu; først naar Spørgsmaalet endeligt skal lægges til Rette, og naar vi helt og fuldt kan overse Valutasituationen, mener jeg, at Tiden er inde til at drøtte disse forskellige Spørgsmaal.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.

Laursen: Det er mig noget af en Skuffelse, at man nu atter staaer overfor at skulle forlænge denne Lov, i alt væsentligt i uændret Skikkelse. Jeg havde ventet, den Gang den sidst blev fornyet, at den nedsatte Kommission havde været færdig med sit Arbejde, før vi atter skulde komme til at staa overfor en Fornyelse, saa man havde kunnet faa disse Støtteforanstaltninger til Boligbyggeriet ind i et andet Leje. Helst saa jeg, at man kom bort fra Kautionsprincippet, for Kautionsprincippet er i Virkeligheden efter min Opfattelse det samme som at vælte den eventuelle Byrde over paa Efterkommerne, og dette forekommer mig ikke at være sundt. Jeg tror ogsaa, at hvis man kom bort derfra og ind paa et andet Princip, et Princip uden Garanti fra Stat og Kommune, vilde Byggeriet komme ind i et sundere Leje. Imidlertid erkender jeg, at Loven ikke i Øjeblikket kan ophæves; noget saadant vilde sikkert være ensbetydende med, at saa at sige alt Byggeri gik i Staa, og det er Samfundet ikke tjent med, hverken af Hensyn til den store Arbejdsløshed eller af Hensyn til Mangelen paa Lejligheder forskellige Steder.

Jeg sagde før, at Loven foreslaas forlænget i alt væsentligt uforandret, og jeg sigter hermed til, at § 5 jo er faldet ud. Denne § 5 tillægger jeg nu ikke helt den samme Betydning, som den højtærede Indenrigsminister og det ærede 8de Medlem for 5te Kreds tillægger den. Navnlig det ærede Medlem tillægger den en meget væsentlig Betydning; saa vidt jeg erindrer, sagde han, at han i sin Tid ikke havde stemt for Loven, blot fordi § 5 var indsat i den. Jeg opfatter nu § 5 som en Løfteparagraf, der giver en Anvisning paa, hvorledes man kan lempe sig til Rette med Afdrag og Renter, men jeg har dog altid, lige siden den blev vedtaget, forstaaet den saaledes, at Meningen er, at naar Folk *kan* betale, saa *skal* de betale. Jeg mener ikke, man har Lov til at skulke sig fra at betale sine Renter og Afdrag og saa straks falder ind under § 5 og faar dem eftergivet. Nej, min Opfattelse er den — det tror jeg ogsaa er Lovens Mening —, at Paragraffen først træder i Kraft, naar det bliver bevist, at Folk ikke *kan* betale, saa kan de faa eftergivet Renter og Afdrag. Af den Grund tillægger jeg ikke Paragraffen saa stor Betydning som det ærede 8de Medlem for 5te Kreds. Jeg vil i denne Forbindelse spørge: Hvorledes vil Forholdene stille sig, naar § 5 ikke staaer i Loven? Ja, saa har Folk altsaa Pligt til at betale deres Renter og Afdrag, og hvis saa den Dag kommer,